

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

01 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

președinte – Ghenadie Nicolaev,

judecători – Vladimir Timofti și Nadejda Toma,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul procuraturii de nivelul Curții de Apel Bălți, Natalia Bobu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 iunie 2014, în cauza penală privindu-i pe

Jardan Vasile Vsevolod, născut la 25 decembrie 1991, originar și domiciliat în or. Soroca, str. Bolintineanu 26;

Ogorodnic Artur Artur, născut la 02 februarie 1991, originar și domiciliat în or. Soroca, str. Ștefan cel Mare 26, ap. 68.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 22.06.2011 – 21.05.2012;

Instanța de apel: 10.07.2012 – 04.06.2014;

Instanța de recurs: 28.07.2014 – 01.10.2014.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca din 21 mai 2012, Jordan V. și Ogorodnic A. au fost recunoscuți vinovați și condamnați pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, la 3 ani închisoare, iar în baza art. 90 Cod penal, pedeapsa a fost suspendată pe un termen de probă de 1 an, în privința ambilor.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond, *în fapt*, a constatat că, la 20 martie 2011, la ora 00.20, în or. Soroca pe Piața Libertății, Jordan V. împreună cu Ogorodnic A., în urma unui conflict apărut spontan cu cet. Robu A., intenționat l-au lovit cu pumnii în față, iar cînd ultimul a căzut la pămînt, l-au lovit cu picioarele peste trunchi, astfel cauzîndu-i vătămări corporale medii, care au fost urmate de dereglarea îndelungată a sănătății.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept*, faptele inculpaților întrunesc elementele constitutive ale

infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, adică *vătămarea intenționată medie a integrității corporale, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute de art. 151, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății, săvârșită de două persoane.*

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare în termenul și modul prevăzut de art. 401-402 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apel de către acuzatorul de stat, care a solicitat casarea sentinței în partea ce ține de aplicarea pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Jordan V. și Ogorodnic A., în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, să li se aplice pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani pentru fiecare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Întru susținerea celor solicitate procurorul a invocat următoarele:

- instanța de fond a stabilit just circumstanțele cauzei și corect a calificat acțiunile inculpaților, însă neîntemeiat a aplicat prevederile art.90 Cod penal în privința lui Jordan V. și Ogorodnic A.;

- instanța de fond la aplicarea pedepsei nu a ținut cont de influența pedepsei asupra corectării și reeducării inculpaților, și anume, de faptul că în cadrul cercetării judecătorești ei nu au recunoscut vina în comiterea infracțiunii imputate, au depus declarații eronate, cu scopul de a duce instanța în eroare, la fel și prezența în acțiunile inculpaților a circumstanțelor agravante, și anume săvârșirea infracțiunii în stare de ebrietate, nu a fost luată în considerație de instanță.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 iunie 2014, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de procuror, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, starea de fapt și de drept reținută de către instanța de fond este în concordanță cu circumstanțele stabilite și probele administrate și expuse în cuprinsul hotărârii atacate. Soluționând chestiunea cu privire la individualizarea pedepsei, prima instanță a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite de inculpați, de gravitatea infracțiunii comise, de consecințele survenite, de motivul acesteia, de circumstanțele atenuante ale cauzei, de lipsa circumstanțelor agravante, de faptul că inculpații anterior nu au fost condamnați, se caracterizează pozitiv la locul de trai, precum și de poziția părții vătămate.

Instanța de fond, la fel, a ținut cont de circumstanța atenuantă - contribuirea activă la descoperirea infracțiunii și cercetarea circumstanțelor cauzei prin recunoașterea imediată a faptului aplicării loviturilor părții vătămate, identificarea și chemarea martorilor, repararea benevolă a pagubei materiale și morale, ilegalitatea acțiunilor părții vătămate, care au provocat infracțiunea, exprimarea cu cuvinte necenzurate, aplicarea primei lovituri inculpatului Jordan V..

Din considerentele expuse, instanța de apel a conchis că instanța de fond, ținând

cont de circumstanțele reale și personale, just a stabilit inculpaților o pedeapsă prevăzută de legislator sub formă de închisoare pe termen de 3 ani, cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal.

În același context, s-a menționat că pedeapsa aplicată inculpaților, cu suspendarea condiționată a executării acesteia, este echitabilă faptei infracționale săvârșite, fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale și va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpaților, iar careva temeuri de modificare a sentinței în latura agravării pedepsei după cum solicită acuzarea nu au fost stabilite.

Or, careva interdicții de aplicare a art. 90 Cod penal, față de inculpați nu au fost stabilite de instanța de apel, menționându-se că în aspectele de fapt a prezentei cauze penale și reieșind din personalitatea inculpaților suspendarea executării pedepsei penale pe un termen de probă de un an, va avea un caracter efectiv pentru corectarea lor și prevenirea săvârșirii de către ei a noi infracțiuni, comparativ cu cel de executare reală a pedepsei penale.

6. Nefiind de acord cu hotărârea pronunțată de instanța de apel acuzatorul de stat a atacat-o cu recurs ordinar, prin care solicită casarea sentinței și deciziei respective în partea aplicării în privința lui Jardan V. și Ogorodnic A. a prevederilor art. 90 Cod penal și condamnarea inculpaților la o pedeapsă de 3 ani închisoare, cu executare reală a acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

În argumentarea celor invocate, recurentul specifică că, instanțele nu au individualizat corect pedeapsa, după cum se cere în art. 61, 75 Cod penal, ceea ce presupune aplicarea unei pedepse în alte limite decât cele prevăzute de lege.

Instanța de judecată la aplicarea pedepsei nu a ținut cont de influența pedepsei asupra corectării și reeducării inculpaților Jardan V. și Ogorodnic A., și anume de faptul că ei în cadrul cercetării judecătorești nu și-au recunoscut vina în comiterea infracțiunii încriminate, au depus declarații eronate, cu scopul de a duce instanța în eroare. Comportamentul inculpatului Ogorodnic A. după comiterea infracțiunii nu a decurs pe calea corijării. Inculpații imediat după comiterea crimei avînd un comportament amoral, au ultragiat colaboratorii de poliție, numindu-i cu cuvinte necenzurate și pentru aceste acțiuni ambii inculpați au fost sancționați contravențional în baza art. 353 Cod contravențional cu amendă, care a fost achitată.

Totodată, instanțele ierarhic inferioare au omis să se pronunțe asupra prezenței în acțiunile inculpaților a circumstanțelor agravante - starea de ebrietate provocată de consumarea abuzivă a alcoolului. Prezența stării de ebrietate caracterizează negativ personalitatea celui vinovat. Această stare se consideră una din cele mai răspândite condiții ce contribuie la săvârșirea de infracțiunilor.

Procurorul a mai specificat că, referitor la paguba achitată benevol de inculpați părții vătămate, circumstanță care a fost reținută în favoarea inculpaților, aceasta a fost achitată abia în cadrul cercetării judecătorești, după mai multe ședințe de

judecată, inculpații au achitat prejudiciul fiind constrânși de pedeapsa penală privativă de libertate, care se prevede în articolul incriminat.

La fel, în perioada examinării apelului în Curtea de Apel Bălți, inculpatul Jordan V. a fost condamnat prin sentința judecătorească r-lui Calininsc, or. Donețk, la 9 ani privațiune de libertate, cu executarea pedepsei în colonie de corectare Makeevsc din regiunea Donețk, Ucraina, fapt ce demonstrează atârarea inculpatului vis-a-vis de încrederea acordată prin aplicarea prevederilor art.90 Cod penal de instanțele naționale.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este vădit neîntemeiat, pentru următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărîrile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Din conținutul recursului ordinar declarat de partea acuzării se conchide că recurentul invocă ca temei de drept pct. 10) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul cînd s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Totodată, instanța de recurs constată că autorul recursului nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată și nici încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților, din care considerente nu se va expune referitor la aceste aspecte, dar se critică sentința și decizia instanței de apel numai referitor la chestiunea de individualizare a pedepsei.

Așadar, Colegiul penal consideră că temeiul pentru recurs semnalat de recurent nu este incident în prezenta cauză, iar instanțele ierarhic inferioare și-au motivat just soluția adoptată, acordînd deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpaților, stabilite conform sancțiunii articolului imputat acestora prin rechizitoriu, iar în sprijinul statuării respective se relevă următoarele.

Așa cum se reține din doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Potrivit principiului individualizării pedepsei (art.7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia au fost condamnați inculpații *Jardan V.* și *Ogorodnic A.*.

De asemenea, se reține că, la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după cuantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmînd ca celelalte două criterii alăturate și distincte - persoana infractorului și împrejurările care atenuază sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite, și anume, la caz, trebuie avute în vedere că, în urma acțiunilor inculpaților *Jardan V.* și *Ogorodnic A.*, părții vătămate i-au fost cauzate leziuni corporale medii, cu dereglarea sănătății de lungă durată.

Tot în același context, Colegiul penal menționează că pedeapsa se consideră echitabilă cînd aceasta impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor părții vătămate, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea săvârșită.

La fel, pedeapsa este echitabilă și atunci cînd este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atît de către condamnat, precum și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blîndă nu este suficientă pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, iar o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Colegiul penal mai menționează că, după caz, instanța este în drept să aplice și

prevederile Părții generale a Codului penal, în special, a prevederilor art. 90 Cod penal, conform cărora, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicînd numai de cît în hotărîre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probă.

Astfel, reieșind din hotărîrile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare, se constată că, la stabilirea și aplicarea pedepsei inculpaților, instanțele au avut în vedere scopul și criteriile de individualizare a acesteia, prevăzute de art. 61, 75 Cod penal, au ținut seama de recunoașterea vinovăției, faptul că infracțiunea se atribuie la categoria celor grave, modul cum a fost săvârșită infracțiunea, or, circumstanțe care, per ansamblu, permit instanțelor stabilirea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării acesteia.

Or, modalitatea de executare aleasă și cuantumul pedepsei aplicate pentru infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, săvârșită de Jordan V. și Ogorodnic A., este în acord cu principiul proporționalității avînd în vedere fapta comisă și urmările produse.

Totodată, Colegiul conchide că, pedeapsa cu suspendarea condiționată a executării acesteia, aplicată de către instanța de fond și menținută de instanța de apel a fost stabilită corespunzător gravității faptei și personalității autorilor, în raport cu pericolul social concret al faptei comise și atitudinea procesuală a inculpaților. Din această perspectivă, corect au apreciat instanțele ierarhic inferioare că inculpații pot fi reeducați fără să execute real pedeapsa închisorii.

Colegiul constată că, pedeapsa astfel cum a fost individualizată de instanța de fond, răspunde atît principiului proporționalității, cît și scopului prevăzut în art. 61 Cod penal și în atare situație, se apreciază că pedeapsa aplicată inculpaților este legală, întemeiată, corectă și echitabilă.

Cu privire la alegațiile recurentului privitor la faptul că instanțele nu au luat în considerație circumstanța agravantă – starea de ebrietate, la stabilirea pedepsei cu suspendarea executării acesteia, instanța de recurs specifică că potrivit textului deciziei contestate, se constată că instanța de apel și-a argumentat soluția sub acest aspect menționînd că: *„Nu pot fi reținute nici afirmațiile acuzării privind comiterea faptei de inculpați în stare de ebrietate, care sunt absolut afirmative, deoarece astfel de învinuire inculpaților nici nu a fost adusă.”*

Mai mult, Colegiul reține că criticile formulate de recurent au format obiect de discuție la judecarea cauzei penale în instanța de fond și apel și, cărora instanțele de judecată ierarhic inferioare, le-au dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe

larg expusă în prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând hotărîrea atacată în raport cu prevederile art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, temeiuri de casare a hotărîrii atacate, nu s-au stabilit.

Din acest punct de vedere se conchide că, de fapt, în cauză nu s-a comis eroarea de drept prevăzută în pct. 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, la care se face referință, deci, nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate, pedeapsa stabilită inculpaților fiind aplicată de către instanța de fond și menținută de către instanța de apel în limitele legii, din care considerente se impune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

În consecință, raportînd situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul concluzionează că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța de apel a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.414-419 Cod de procedură penală, iar recursul declarat de acuzatorul de stat este vădit neîntemeiat și urmează a fi respins ca inadmisibil.

8. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul procuraturii de nivelul Curții de Apel Bălți, Natalia Bobu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 iunie 2014, în cauza penală privindu-i pe Jordan Vasile Vsevolod și Ogorodnic Artur Artur, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 15 octombrie 2014.

Președinte

Ghenadie Nicolaev

Judecători

Vladimir Timofti

Nadejda Toma